

ЗАСТОСУВАННЯ МЕСАЛАЗИНУ ПРИ ЛІКУВАННІ НЕСПЕЦИФІЧНОГО ВИРАЗКОВОГО КОЛІТУ

Пальчак Л.М., Кухтенко О.С.

**Донецький національний медичний університет, м. Лиман
Національний фармацевтичний університет, м. Харків**

Вступ. Розповсюдженість захворювань на хвороби органів травлення стосується як розвинутих країн, так і країн, що розвиваються. У США 11 % населення страждають на хвороби органів травлення, причому у осіб віком від 65 років рівень поширеності досягає 35 % [1].

В Україні смертність від хвороб органів травлення посідає четверте місце у структурі смертності населення (після хвороб системи кровообігу, новоутворень і нещасних випадків). Серед всіх хвороб органів травлення в сучасному світі запальні захворювання кишкового є однією із найбільш серйозних і не вирішених проблем у сучасній гастроентерології та колопроктології [2].

Згідно адаптованих клінічних настанов, які можна використовувати як інформаційне джерело щодо вибору методу діагностичної і лікувальної тактики при хворобі Крона та неспецифічному виразковому коліті одним [2] із найбільш затребуваних активних компонентів при лікуванні даних захворювань є месалазин (5-аміносаліцилова кислота (5-АСК), месаламін). Численні фармакологічні дослідження показали, що 5-аміносаліцилова кислота є антиоксидантною та противиразковою сполукою з високим терапевтичним потенціалом.

Мета дослідження. Метою нашої роботи став аналіз лікарських засобів для лікування неспецифічного виразкового коліту із вмістом в якості активного компонента месалазину.

Методи та об'єкти дослідження. Об'єктами дослідження стали лікарські засоби місцевої та системної дії, що містять в своєму складі месалазин. Для аналізу останніх досліджень і публікацій використано методи наукового аналізу, які сприяли аналізу, порівнянню, систематизації та узагальненню літературних даних. Для досягнення поставленої мети використано загальноприйняті методи досліджень, що сприяли об'єктивній оцінці аналізу фармацевтичного ринку.

Аналіз асортименту лікарських засобів із месалазином, що представлені на вітчизняному фармацевтичному ринку, здійснювали за даними класифікаційної системи АТС, Державного формуляра ЛЗ [3], Державного реєстру ЛЗ України [4].

Основні результати. Згідно отриманих даних [2] жодного лікарського засобу вітчизняного виробництва із вмістом месалазину на фармацевтичному ринку України не зареєстровано. Щодо країн виробників, то слід відзначити представництво Індії (таблетки вкриті оболонкою «Месакол» виробництва Сан Фармасьютикал Індастріз Лтд.) та країн Європи: Німеччини, Швейцарії, Чехії. На наш погляд, розділяти за країнами походження європейських виробників не є доречним, так як компанії, які виробляють лікарські засоби в цих країнах є транснаціональними та можуть забезпечувати виробництво та контроль якості лікарських засобів на суміжних фармацевтичних підприємствах.

Згідно отриманих даних, на фармацевтичному ринку України представлено декілька видів лікарських форм із месалазином. Тверда лікарська форма для орального застосування представлена у вигляді таблеток вкритих кишковорозчинною оболонкою та пролонгованими гастрорезистентними гранулами.

Представлені лікарські форми призначені для надання терапевтичного ефекту в кишечнику. Їх пролонгована форма (покриття оболонкою) дозволяє доставити діючу речовину до зони запалення в кишечнику та якісно впливати на місце запалення.

Дозування, що використовується в оральних твердих лікарських формах варіюється від 250 до 800 мг в таблетках та від 1,5 до 3,0 г в гранулах. Доречним є виготовлення лікарських форм з месалазином національним виробникам, оскільки в Україні спостерігається тенденція збільшення попиту саме на лікарські засоби вітчизняного виробництва, а в структурі аптечного продажу лікарських засобів, частка ЛЗ українських виробників складає 62,4 % (за підсумками жовтня 2021 р.), що свідчить про їх затребуваність у споживачів

Висновки. На фармацевтичному ринку України зареєстровано 19 торговельних назв лікарських засобів із вмістом месалазину. На сьогодні немає жодного вітчизняного виробника лікарських засобів із месалазином. Лікарські засоби із месалазином представлені на фармацевтичному ринку України таблетками вкритими оболонкою, пролонгованими гранулами, супозиторіями та ректальною суспензією. Жоден із лікарських засобів не має комбінаторного складу.

Список літератури

1. Степанов Ю.М., Скирда І.Ю., Петішко О.П. Хвороби органів травлення — актуальна проблема клінічної медицини // Гастроентерологія. – 2019. – 53(1) – С. 1-6. <http://doi.org/10.22141/2308-2097.53.1.2019.163450>
2. Palchak, L. M., Kukhtenko, O. S., & Khomenko, V. M. (2023). Drugs for the treatment of ulcerative colitis on the pharmaceutical market of Ukraine. *Farmatsevychnyi Zhurnal*, (1), 5-13. <https://doi.org/10.32352/0367-3057.1.23.01>
3. Державний формуляр лікарських засобів. Вип. одинадцятий. Київ, 2019. 1186 с.
4. Державний реєстр лікарських засобів України [Електронний ресурс]. – URL: <https://cutt.ly/jJ2S3i6>